

[804r]

**Nomen proprium Floris Nazaraei,
ex amicitiae lege „amicus alter ego“
innocentiae flosculo Edmundo
ad salutarem usum olim factum commune,**

hodie in theatrum translatum ibidemque exhibitum
a Perillustribus, Praenobilibus ac Ingenuis adolescentibus rudimentistis
in academico gymnasio Soc. Jesu Pragae ad S. Ignatium
anno 1740, mense Junio, die 1.

ARGUMENTUM

Edmundus pietatem in Deum, quam cum lacte materno hauserat, etiam cum Parisiis extra pientissimae parentis oculos cum fratre literis navaret operam, assidue coluit. Qvare ab Eo, cui deliciae sunt esse cum filiis hominum, tantum gratiae consecutus est,
[804v]

ut Edmundo suo spectabilis factus Divinus Pusio, ipsum docuerit sanctissimum Nominis Sui usum longe saluberrimum. Ita fere Magnum speculum exemplorum, verbum lusum, exemplum 7.^a

PROLUSIO

Flos Nazaraeus candidus et rubicundus miseratus Florem innocentiae, eo qvod mundum vel ipso nomine redoleat, aeqve atqve alios vanitatis flosculos a caeca Libitina olibano fere destinari, Amoris Divini consilio legem amicitiae „Amicus alter ego“ amplectitur; e qva illum sibi aliunde concolorem nominis sui caractere odoreqve insignit, in caelica subinde Tempe transplantandum.

^a Major: Magnum speculum exemplorum, s. 437.

[805r]

INDUCTIO I.

Edmundus, assignatum a Paedagogo scriptionis argumentum de Jesulo concinnaturus, prius ad capellam concedit, ubi eidem laborem suum consecrat.

- Edmundus: Argumentum:^b „Nato parabis Jesulo cliens torum
Rosisqve liliisqve consternes sinum
Tenere adamantis pectoris.“ O, omni labor
Prae melle dulcis! O Didascale! Dii^c virum
5 Ament! Amoris gustui optatum diu
Praedulce praebes pabulum! Cordis fibras
Nervosqve cunctos in opus intendam, ut probem,
Qvam molliusculo, suävi, florido
Roseoqve lacteoqve reclinem velim
10 Cubare cordis lectulo puppum meum.
Sed quid valemus, caelitum aspiret nisi
Votis Favonius? Nihil. Proin juvat
Opem rogare fervida ipsius prece,
Qvi mihi futurus carmen et amoris labor.
15 Philothee!
- Philotheus: Salve Edmunde, qvae te huc curae agunt?
Edmundus: Quid notus hospes postulem? Nosti, putem.
Philotheus: Visine nondum Caelici es Nati satur?
Edmundus: Ah, memore nullus rapiet ex animo dies!
Theatrum amoris, qvoad aede struxisti sacra,^d
20 Fave, revisam paululum!
- Philotheus: Pii placet
Ardoris aestus. Fruere deliciis tuis,
Me cura Larium^e plurima aliorum vocat.
- [805v] Edmundus: O Pusio favo composite! Qvin Parthenii
E flore lactis deque venarum rosis!
25 Dilato sedem corculi, huc hospes veni!
Vis omnis animae ruet in amplexum Tui!
Sed nempe, nondum est incolae tanto pari
Ornata sedes tegmine, aulaeis vacat
Tibi placituris. Ardeo dignam Tuo
30 Aulam parare Numini; hinc, prout solet
Ars architectrix, prototypon calamo prius

^b Slovo *argumentum* metricky nepatří do verše. Stejně viz v. 55.

^c Metricky vychází jako jedna slabika.

^d Metricky nejasný verš.

^e *Larium*, méně obvyklý tvar gen. pl. od *Lares*, *um*, *m*.

35 Umbrabo tabula. Ducito rudem manum,
 Divine terrarum Artifex! Dicta modum!
 In prata Paesti, Adonidis in hortos leves
 Ibunt per auras vota, fragrantés petam
 Stacte tabernas, Gangis e littore legam,
 Qvot uniones conchulae matres tegunt.
 Laxabo habenas, qvidqvid ingenio valet,
 40 Totum ex amoris profluet fusum sinu!
 Magistrum adoro, basio tenellam manum.

INDUCTIO II.

Dum indictum argumentum Edmundus incumbit, habet lateri suo assistentem personatum Pusionem Jesulum, sibi auxiliantem.

Florimundus: Corvi, tabellas rapite! Qvis mentem qveat
 Tacitam Magistri consequi? Obscuris nimis
 Arcana sensa prodidit, demens, notis.
 Edmundus: Qvae te ira, Florimunde?
 Florimundus: Nisi mihi fers opem,
 45 Mitto Minervae nuncium.
 Edmundus: Caelo facem
 [806r] Deposce, frater, auxilii.
 Florimundus: Id feci qvidem,
 Et tamen aqua haeret.
 Edmundus: Erige animum; qvot qveo,
 Commune fratri lumen e meo dabo.
 Resume pennam, repete Musaei otia.
 50 Florimundus: Spondes juvamen?
 Edmundus: Crede germana fide,
 Qvae sensa desuper influent, in te lubens
 Libensqve derivabo. Nosti, qvot te amem!
 Florimundus: Ergo haesitanti commoda promptus manum.
 Edmundus: Tibi dicatum promove, o Jesule, metrum!
 55 Florimundus: Argumentum: „Nato parabis Jesulo cliens torum.“
 Cui nato? Ubi? Qvam ancipite divexant caput
 Haec pensa sensu. Unde ordiar? Nullus scio.

37 Qvot] Qvot NP.

- Edmundus: Jesule! Stramineis pro delige corcula cunis,
Ornabo miris carnea tecta modis.^f
- 60 Jesulus: Dic „candida“, nive lucis aeternae petit
Candor nitere pectora.
- Edmundus: Imo sic canam:
Ornabo ardenti candida tecta nive.^g
- Florimundus: Est tortor hic labor ingenii! Edmunde! Nec apex
Occurrit, unde stamen ordiri strophae
65 Qveam! Peto, extrema unius fili in metrum
Concede.
- Edmundus: Cedam, phasma qvo irriterem, pace.^h
Jesule! Stramineis pro delige corcula cunis,
Ornabo ardenti candida tecta nive.
- Florimundus: Bene est. Recondo propriam in tabulam metrum.
- 70 Edmundus: Parthenia argento superabit lilia virtus:
Jes. et Edm.:ⁱ Aurea cordis erit bractea Divus amor.^j
Florimundus: „Rosisqve liliisque“. Qvomodo hoc? Rosas
Unde? Unde lilia? Somniat vernos agris
Ridere flores hyeme fors Didascalus.
- 75 Edmunde! Spinis expedi ingenium meum.
[806v] Quid sibi rosae? Quid lilia?
- Edmundus: Haec variae typus,
Virtutis haec sunt symbola.
- Florimundus: Eccujus? Doce.
- Edmundus: Rosa est ad umbram ingenuus inhonesti rubor,
Lilia piaculo mentis illimis nitor.^k
- 80 Si bractear cupimus aurato sinum
Animi metallo, amor istius subeat vices.
- Florimundus: Jam teneo filum. Sic fluet tandem metrum:
Plurima nostro candida vernent lilia corde:
Sint sine spinis pectoris imis munera Paesti.^l
- 85 Edmundus: Fronte verecunda carpam violasqve rosasqve,
Florida non spernes, Jesule, strata, scio.^m
- Jesulus: Non sic, cubare in liliis pasciqve amat.

87 pasciqve] apsciqve NP.

^f V. 58–59 elegické distichon.

^g V. 62 pentametr.

^h Pace – imperativ indikativu od *pacere*, arch. tvaru pro *pangere*.

ⁱ Jes. et. Edm. = *Jesulus et Edmundus*.

^j V. 70–71 elegické distichon.

^k V. 78–79 metricky nejasné.

^l V. 83–84 hexametr.

^m V. 85–86 elegické distichon.

- Edmundus: Non sat videtur blandulum. Sic volo sonet:
His pasci, haec inter, spero, cubare volet.ⁿ
- 90 Florimundus: Eja, teramato clausus est puncto labor!
- Edmundus: Tibi gratiarum, Jesule, rependo vices,
Cujus sacratus fluxit auspiciis labor!

INDUCTIO III.

Adest nuncius a matre, literas et cum linea supellectile cilicia bina afferens. Succenset matri Florimundus, exultat Edmundus.

- Paulillus: Evax! Heruli, adest avibus optatus bonis
Nuncius et, ut reor, aurea a matercula
- 95 Munuscula affert; nam onere sub anhelat gravi.
- Florimundus: Dicit Verona se advenam?
- Edm. et Flor.:^o Huc subeat, jube.
- Nuncius: Avete, matris corcula!
- Florimundus: Quid armos gravat?
- Edmundus: An agit amata rebus incolumis parens?
- Nuncius: Faveto, laxem sarcinam.
- Florimundus: Quid hoc latet
- 100 Sub involucro? Hoc oppido arridet mihi.
- Nuntius: Valet et valere puppulos belle jubet
- [807r] Amata genitrix hisque maternis frui
Donis peroptat sospites.
- Florimundus: Tu paginam
- Decurre, dum ego, quid hocce sub tegmine rei
- 105 Latitet, avidus excutio.
- Edmundus: „Multiplex salus
- Fonte a Salutis. Cura filioli mea
- Amorqve matris unicus! Habete e penu,
- Ut nostis, angusta, inope, qvo nervis subin
- Leviter reffectis, Palladi gnavam dare
- 110 Pergatis operam. Jungo, qvo ornate simul
- Liceat subire publicum, linum decens.
- Placete civibus afforis. Sed velim mage
- Oculis placere Numinis mentis nive.
- Hanc agite, setis aspera incincti latus

ⁿ V. 89 pentametr.

^o Edm. et Flor. = Edmundus et Florimundus.

- 115 Servate zona, qva sine rebellis caro
Insontis atrat facile candorem sinus.
Date hoc amori Jesuli, cui rigor
Pungentis olim straminis mollis loco
Fuerat cubilis. Monita matris vivete et
120 Valete.“
- Florimundus: Quid sibi pilosus hic thorax?
Quid zona aculeis horrida? An cingat manus?
An crura? An humeris defluat torqvis loco?
Heu me, hac echinus veste spinosus latet!
Apage! Culice qvam plurimo mordax malum!
- 125 Edmundus: Florimunde! Pagina melleis verbis scatet.
Florimundus: Ita, verba mellea. Dona sed spinis rigent.
Insana mater mulier!
- Edmundus: Heus! Reverentiam
Habe parentis.
- Florimundus: Ut quid horrenti rubis
Setisque amictu vestit? Ita amari putem
130 Natos? Probasset, qvod amet, argenti sono.
- [807v] Edmundus: Haec mihi talentis potior est auri cyclas.
Florimundus: Habeto. Jure muneris cedo mei.
Edmundus: Fratrem besti! Sed quid in reciproci
Vis reddi amoris tesseram?
- Florimundus: Revocet salus.
- 135 Edmundus: Optime virorum, robur enervi via
Restitue calci. Dum otia soluto mihi
Ludo redibunt, pauculis penna celer
Reditum morabor.
- Nuncius: Crastino huc referam gradum.

INDUCTIO IV.

Signo campanae ad scholam vocante, obvii Cosmophilus aliiqve sodales mirantur maestitiam Florimundi, hilaritatem Edmundi. Pars sodalium dona matris probat et laudat, pars Florimundo in qverelas consentit.

- Charinus: Campana resonant aera, qveis^p suos vocant
140 Musae in labores.
- Cosmophilus: Vae gradu tardis!

^p Qveis, arch. tvar abl. pl., klas. *qvibus*. Metricky zde nutno počítat jako jednu slabiku.

	Charinus:	Luent
		Pro more.
	Alanus:	Stimulare monitu Edmundum iuvat.
	Musulus:	Edmunde!
	Rosillus:	Florimunde! Comitari lubet
		Ludum petentes.
	Edmundus:	Nexuit moram mihi
		A matre cursor advena.
	Charinus:	Et gratusne adest?
145	Edmundus:	Implevit animum gaudio. Strenam tulit,
		Qvam pluris auro facio.
	Cosmophilus:	Videamus.
	Omnes:	Fave.
	Edmundus:	Favebo.
	Florimundus:	Vah! Tristem auribus scholae sonum!
		Comitari ovile Tityro malim comes,
		Qvam ludum adire.
150	Charinus:	Florimunde! Qvo gemens
		Maeroris ageris sidere?
	Alanus:	An scholam metus
		Reddit perosam?
	Musulus:	Forte pensa, quae feras,
		Neglecta cruciant?
	Florimundus:	Pensa securum sinunt.
	Rosillus:	Fors aura patriae tristior venit polo?
	Florimundus:	O me noverca natum!
	Rosilus:	Animi ego ulcus frico.
155	Cosmophilus:	Sed laeta frons contrarium Edmundi docet.
	Edmundus:	En, chara Achatum pectora, ut sancto parens
[808r]		Gnatos beavit munere!
	Florimundus:	Qvid amens palam
		Jactas? Novercae potius odia, quam probae
		Dicas parentis dona.
	Edmundus:	Contemptum cave,
160		Florimunde, matris!
	Florimundus:	Verbo abest injuria,
		Vult nos supremum morte praevertere diem.
	Edmundus:	Phantasma loqueris. Cernite, sodales, pia
		Qvam sit voluntas matris; ut sancte cupit

- 190 Feres laboris praemium; si spei satis
Fecisse nostrae videro et operi statas
Tribuisse partes temporis. An audes palam
E mente dicere conscia, horarum nihil
Dempsisse furto in ludicra, qvod uni fuit
- 195 Dandum Minervae?
Omnes: Sedulo e jussu tuo
Horis statutis sedimus.
Edmundus: Adjeci duas.
Alanus: Ut polypus haesi pulpito.
Paedagogus: Praestantia
Operis laboris testis impensi mihi
Sufficiet unus. Pendite tributum scholae.
- 200 Videbo, digna an praemiis, an paena erunt,
Qvae pensa fertis. Caetera in votis meis
Est praemiare singulos. Victor feret
Perrara dona, spondeo.
Edmundus: O utinam Deus!
Victoris ego sorte potiar!
- Omnes: Utinam ego qvoqve!
- 205 Paedagogus: Videte, pro Narcissulo hoc scholae fuit
Mavorte agendum. Dabitur hoc dono frui,
Qvisquis laboris optimum specimen dabit.
Charine, metra claudicant. Alane, ohe!
A lege nostra devias. Fuscule, pudor!
Qvae haec literarum forma? Num tibi has notas
- 210 Gallina scripsit?
[809r]
Fusculus: Penna seduxit manum.
Paedagogus: Rosille! Non sic, sensa confundis mea.
Opinionis nullius nostrae labor
Respondet hactenus. Sed Edmundi lubet
- 215 Solertiam explorare.
Edmundus: Menda detege,
Errata plecte, Didascale, ut mereor, feri.
Paedagogus: „Jesule, stramineis pro delige corcula cunis,
Ornabo ardenti candida tecta nive.“
Belle metro hoc, Edmundi, blandiris. Placet.
- 220 Edmundus: Lilia rosasqve pariter innexuit amor.

- Paedagogus: „Parthenia argento superabit lilia virtus,
Aurea cordis erit bractea Divus Amor.“
Bellissime, nitide, auree versus fluunt.
Edmundus unus, ut puto, palmam rapit.
225 „Fronte verecunda carpam violasque rosasque.
His pasci, haec inter spero cubare volet.“
Qvis ausit aeqve floridum scripti genus
Tractare?
- Florimundus: Nostri ponderes opus velim
Laboris, erit hoc forte vix pretio minus.
- 230 Paedagogus: Tibi frater herbam porrigat? Agam, qvod petis.
„Jesule, stramineis pro delige corcula cunis.“
Heus! Florimunde! Versus hic furtum sonat!
„Ornabo miris carnea tecta modis.“
Sat gratiose! Laudis est dignum metrum.
- 235 „Plurima nostro candida vernent lilia corde,
Sint sine spinis pectoris imis munera Paesti.“
Ohe! Qvid hoc, Florimunde? Pro genio tuo
Haec dissolute saltitant. Non, non meres
Prae fratre qvidqvam. Deniqve Edmundi labor
- 240 Pergratiosus ingenii palmam et statum
Unus meretur praemium. Donum cape.
- Edmundus: Gratus benignas basio Magistri manus.
- Paedagogus: Qvid nubilosa fronte et obliqvo feris,
Pubes, sodalem lumine? Invidia flagras?
- 245 Sedito, simili pensa fac scholae feras
Ornata studio, praemio ornabo pari.
Nunc faveo ludis otio et honesto vaces.

[809v]

INDUCTIO VI.

*Nonnulli sodalium invidi Edmundo prava consilia cudunt, ut illum praemio suo spoli-
ent. Florimundus pactus cum iisdem de mercede, recipit se facturum, ut voti compotes
fiant.*

- Amentius: Ergo unus Edmundus? Simus naso puer
Scholae Imperator audiet?
- Higinus: Patimur scholae
250 Grillum eminere?
- Rosillus: Perfacile palmam rapit,
Cujus secundat doctior Martem manus.

- 255 Musulus: Id pridem odorabar. Scio, ingenio rudi
Est caetera Edmundus. Nisi alieno bibat
E fonte metra, nauseam e proprio creent
Petita.
- Amentius: Inane qverimus, eripere licet
Iniqva praemia.
- Higinus: Licet absqve scrupulo.
- Rosilus: De jure nostra est palma.
- Amentius: Qvin imo mea.
Noctes diesqve in studia mergebam caput
Unqvesqve nostrum carmen amorsos sapit
Et spes laboris omnis in puteum cadat?
- 260 Musulus: Absit sodales dici inertiae reos.
Qvid ad haec pater? Materve?
- Higinus: Mitte inutiles
Aestus qverelae. Prompta, qvae certo probes,
Consilia pandam.
- Rosilus: Qvae illa?
- Una cum M.:^s Pande et maximum
265 Animo tulisti gaudium.
- Higinus: Qvid est opus
Bile asperare pectora? Est facile manum
Falcemqve mittere in alienam messem. Opus
Arte, arte modica, cuncta cui venalia
Et absqve nummis.
- Amentius: Furta meditaris, puto.
270 Pfuj! Furta non licent, strategemata licent.
Florimundus in partem, scio, laboris lubens
Concedet.
- Rosillus: Ille? Vix putem, ut fratrem velit
Fraudare.
- Musulus: Qvid? Oculos, modo qveat, eruet.
Amat ille, amat fratrem, velut catum canis.
- 275 Rosilus: En ipsus!
- Florimundus: Eja, turba sociorum, cito,
Pilae in palaestram! Qvas trahitis aegri moras?
- Amentius: Bene dicis, aegri bile commota sumus!
- Florimundus. Qvis civit in nares?
- Omnes: Tuus frater, tuus.
- [810r] Florimundus: Corvi africanulum! Hic mihi quoque in ulcere,

^s Una cum Musulo.

- 280 Hic unguis haeret. Inde, quo justo levem
Maerore mentem propriam, qualem tulit
Sinistra sors scholaris, in lusum ardeo.
Higinus: Malim in medelam conferas Consum tuum.
Amentius: Stat praemiatum fallere.
Rosillus: Arte, non manu
- 285 Furace.
Florimundus: Vultis, exuam accepta icone?
Omnes: Hoc vota spirant.
Florimundus: Sinite, mox lusum dabo,
Huic natus arti.
Musulus: Plena sed res est metus.
Rosillus una: Res est pericli plena.
Florimundus: Sit licet, favet
Occasio et causae aequitas, facile exeqvar.
- 290 Musulus: Sed arte quali, amabo, vis mentis tuae
Explere placita?
Florimundus: Proximum Edmundus diem
Constituit hilarem, Jesulo cunas simul
Exstruere poscit. Facile nobis hoc modo
In spolia cedit.
Omnes: Sed prius dicta modum,
- 295 Ducem seqvemur.
Florimundus: Igitur induere placet
Larvas dolosas simul et horrificas. Fugam
Edmundus una cum suis capiet.
Higinus: Placet
Profecto, Florimunde, consilium tuum.
Florimundus: Nil ergo restat amplius fraudem nisi
- 300 In opus redigere. Pergite, sodales mei,
Primus ego fraudulenta initia construam.
Omnes: Seqvimur vocantem.^t

CHORUS

Symbolice in rosis exhibet Juventutis indolem non aequaliter caelestium gratiarum in fluxus excipientium. Nam: Haec largo matura die saturataque vernis roribus indulget spatio, latet altera nodo nec teneris audet foliis admittere soles. Claudianus.^u

^t Neúplný verš.

^u Claudianus, *Epithalamium de nuptiis Honorii Augusti*, v. 250–253.

[810v]

INDUCTIO VII.

Edmundus dono Paedagogi tempore accommodo pro genio suo usurus cum probioribus Jesulo praeseptum adornat. Coram quo ipse, cilicio forte praecinctus, deliciis caelestibus affluit.

- Edmundus: Divine Puppe! Saccharo et merissimo
Composite melle, cordis ambrosia reple
305 Mihi palatum. Ah! Pectoris laxa seras!
Disrumpe claustra, viribus potens Amor!
Vix tutiore collocem hoc arca decus.
- Alanus: Edmunde! Committe fidei meae. Est mihi,
Qvam ferra circum circulis ternis ligant,
310 Arcula, tuo ibi favebo deposito locum.
- Edmundus: Absit! Revellet nemo Te nostra e manu,
Jesule!
- Filindus: Fave saltem, apprimam amplexu meo
Hunc Pusionem pectori.
- Edmundus: Nec hoc qvidem.
Colas, favebo, basio; ut premas, cave.
- 315 Sincerinus: Ut labra blandula explicat risu puer!
Filindus: Ut est ocellis gemmeus!
Filindus:^v Roseus genis!
Sincerinus: Ut frontis ebore lacteus.
Filindus: O! Amor merus
Vivusque vultu promicat.
- Filindus: Dignum para,
Edmunde, torulum parvulo.
- Edmundus: Haec praesens mihi
320 Est cura princeps. Ast ubi, qvaeso, locem?
- Alanus: Dixi locellum.
- Edmundus: Non placet. Nam optem qvidem
Tuto recondi, ita tamen, ut pateat simul
Dissaviandus saepius.
- Filindus: Adorna torum,
Qvalem ipse olim in Bethlehem adamavit specu.
- 325 Edmundus: Non practicanda consulis. Nam nummi ubi?
Alanus: Consilia mentem, Edmunde, subeunt. Huc vide!
Nunquid theatrum scenicum haec rupes refert?
Bene concava, aptum nonne praesepti locum?
Extemporales struimus hic cunas, fave.

312 Filindus] Filinus NP.

323 Dissaviandus] Dissvaviandus NP.

^v Zřejmě chybně uvedené jméno postavy. Stejně viz v. 323.

- 330 Filindus: Consilia probo, namqve ulla materies joco
Vix esse amoenior qveat.
- Edmundus: Sed ubi Paris
Daphnisve pastor?
- Filindus: Et ubi adoratur rudis
- [811r] Asellus? Et ubi bosculus?
- Sincerinus: Choraulae ubi,
Qvi metra caeli concinant?
- Alanus: En! Commode
- 335 Adsunt sodales. Numerus hic par scenae erit.
- Omn. 3 sod.:^w Qvis lusus animos recreat?
- Edmundus: In votum trias
Venis sodalium.
- Sodalis 1: Cura qvae socios tenet?
- Edm. et Alan.: Sociare lubeat studia. Peramoeno joco
Stat fallere horas.
- Sodalis 2: Jungimus manum, refer.
- 340 Edmundus: Praesepe viva imagine erigere lubet.
- Alanus: Stant apta scenae saxa, nil ultra super,
Nisi ille personatus ut pastor, alius
Indutus alis Angelum, alius ut bovem,
Alius asellum fingat.
- Edmundus: Ego, qvem gero sinu,
345 Ponam colendum puppulum.
- Omnes: Lusus placet.
- S.1, Sin., Fil.:^x Partire munia.
- Edmundus: Jurgiis ne sit locus,
Satius agemus sorte.
- Alanus: Mature mones.
Consigno titulis calculos.
- Omnes: Tantum cito!
- Alanus: Daphnis. Menalcus. Tytirus. Bos. Angelus.
- 350 Asellus. Angelus. Angelus. An aeqvat scheda
Numerum?
- Filindus: Unico est inferior.
- Edmundus: In censum ego
Venire non desidero, partes agam
Cultoris arae.
- Alanus: Ergo bene. Sortiri licet.
- Cosmophilus: Daphnis ego.

^w *Omn. 3. sod. = Omnes 3 sodales.*

^x *S.1, Sin., Fil. = Sodalis 1, Sincerinus, Filindus.*

	Alanus:	Ego Angelus.
	Charinus:	Menalca ego.
	Gratianus:	Qvid ego?
355		Jo! Sum asellus.
	Filindus:	Ego Angelus.
	Sincerinus:	Et ego qvoqve.
	Filindus:	Ego Tytirus.
	Amandus:	Ohe! Bosculum me sors facit.
	Alanus:	Nunc agite qvemqve concolor sorti tegat Amictus.
	Edmundus:	Ego devotioni congruo Accingar habitu.
360	Cosmophilus:	Adeste, quisqve qva decet Statione scenam subeat! Huc Menalca, ibi Tytire; locum hunc ego, Daphnis. Angeli chori Suprema teneant. Boscule, cum asello latus Praesepti occupa.
	Edmundus:	Medio amatus cubet Divinus Infans.
	Cosmophilus:	Resonet angelicum metrum.

[811v]

INDUCTIO VIII.

Pie occupatum Edmundum Florimundus cum aliquot monstrose larvatis sodalibus fugat et cereum Jesuli simulacrum surripit.

365	Florimundus:	Heus! Huc sodales! Tempori in fraudem adsumus.
	Amentius:	Ut scena pulchra luditur!
	Dementius:	Ut odem chorus, Imitatus aetheris aulicos, dulcem canit!
	Amentius:	Irruimus!
	Florimundus:	Animo tempera! Lento juvat Terrore mentes aggredi. Ursorum sonet Murmur, ululatu mixtum.
370		
	Cosmophilus:	Hic unde sonus? Qvid hoc?
	Florimundus:	Ferte propriorem, at laneum ut feles, pedem. Intendite prius murmur.
	Filindus:	Heu! Socii! Grege Obruimur ursorum, aut luporum. Juverit Fuga salutem quaerere.

355 qvoqve] qvqve NP.

- Charinus: Edmunde! An nihil
 375 Audis?
 Edmundus: Sinite, Numinis tegimur manu,
 Sancta otia Stygis invidus turbat furor.
 Repetite carmen, Angeli.
 Florimundus: Fragor solum
 Concutiat.
 Filindus: Haud fero amplius Averni minas,
 Fugio!
 Florimundus: Irruimus.
 Omnes: Heu, monstra!
 Edmundus: Latebris condite
 380 Caput, sodales!
 Florimundus: Cessit e voto labor.
 Heus, turba socia! Pristinos, posito dolo,
 Referte vultus. Sorte terfausta diu
 Cupita tulimus spolia.
 Omnes: Num praedam tenes?
 Florimundus: Blandissimam, videte.
 Omnes: Vive! Jubila,
 385 Stratege!
 Amentius: Multa corda moerore relevas.
 Dementius: Nunc plaudat Edmundus sibi.
 Musulus: Nunc jactitet
 Palmas iniquus victor.
 Higinus: Est tritum metrum,
 Qvod parta inique, pessime elabi solent.^y
 Florimundus: Sed jura cujus vendicent spolia sibi?
 390 Rosillus: Primo occupantis sunt.
 Florimundus: Nulla me rei
 Hujus cupido stimulat, est satis mihi
 Fraudasse germanum. Insuper plenissima
 Res est pericli; namqve si nostris tegam
 Haec furta Laribus, facilis haec casus ferat
 [812r] In fratris oculos! Vae cuticulae meae!
 Rosillus: Ergo experiri sorte cujus sit, lubet.
 Omnes: Lubet experiri.
 Florimundus: At victor argento, sciat,
 Mea jura compensabit.
 Dementius: Id juste petis.

^y *Male parta, male dilabuntur*, římské přísloví. Srov. Cicero, *In Marcum Antonium oratio philippica* 2, 65.

400	Musulus:	Redhostiam per fas nefasque, clepere Esto aera matri debeam.
	Higinus:	En ebur qvadrum! Ordire tu.
	Amentius:	Eja, Mercuri, manum rege! Bono omine decem nigricat ocellis ebur.
405	Dementius.	Spem inter metumqve trepido. Vah! Casum nimis Nobis sinistrum!
	Higinus:	Cede, dexter mihi salit Oculus, bonum praesagio jactum. Me Hercule, Sum victor! Atris obsita est alea notis. Numera.
	Amentius:	Dii te ament! Sinu exturbor spei, Bis qvinque signis superior es uno meis.
410	Musulus:	Nondum tamen spes omnis erepta est mihi. Fortuna, nobis calculum in palmam rota! Vah! Ossa monocula.
	Higinus:	Eja! Mihi debet lucrum.
	Florimundus:	At moneo, senos solve, qvos albos vocant.
415	Higinus:	Augebo pretium septimo.
	Amentius:	Infautum mihi Illuxit hodie sidus!
	Dementius:	Ducibus infaustis gradum Huc avibus attuli.
420	Musulus:	Sinistro ego pede Exisse lecto videor.
	Florimundus:	Mittite qverelas. Sat est, Qvod re potimur. Paulus habeat an Petrus? Qvid inde?
	Higinus:	Achates optimi! Mentem subit, Qvod fors rapinae solus ego habebor reus, Si prodar.
	Omnes:	Anxio hoc fuga ex animo metus.
	Florimundus:	Non est, oriri parte qva furti qveat Suspicio.
	Higinus:	Prodet nemo?
	Omnes:	Juramus fidem.
	Florimundus:	Nunc fronte qva damna sua germanus feret, Notare juverit. Dividi in partes opus.

[812v]

INDUCTIO IX.

A terrore se recolligens Edmundus, memor depositi sui in praesepio, se suosque ad redeundum animat. Sed thesauro suo Divino illic non reperto, in amaras lacrymas solvitur.

- 425 Edmundus: O terror! Error acerbe, quam me saucias!
 Ubi cera? Amati dulcis effigies mei?
 Obliviosus terror haud sivit moras,
 Ut signa sancta tollerem. Ah, oblivio
 Infausta! Quid si aut cessit in praedam lupis,
 430 Aut sparsa membris cereis icon jacet?
 Alane! Sincerine! Vel quisquis prope es
 Fuga reliquus, adeste!
- Alanus: Nunc latebra sinunt
 Prodire spectra?
- Sinc. et alii: An hoste vicinia vacat?
- Edmundus: Silet nemus. Et esto fremitu ut prius strepat,
 435 Temno pericla, mortis in fauces ruo,
 Praedonis ut manu eruam pignus meum.
- Alanus: Audebis hoc imbellis?
- Edmundus: Amor omnia potest
 Audetqve.
- Filindus: Sed quid si auferat vitam latro?
- Edmundus: Aliunde parte maxima allata neqvit
 440 Auferre totam. At Numini curae sumus,
 Resumite animos. Jesuli quisquis flagrat
 Syncero amore, vadat heroo comes
 Nostros in ausus pectore.
- Omnes: Imus.
- Alanus: Si prior
 Dux in pericla graderis.
- Edmundus: Hac frontem sacra
 445 Pectusqve tutus aegide officio ducis
 Fungar animose.
- Gratianus: Sed tamen ab armis simul
 Robur petendum.
- Edmundus: Sumite armorum genus,
 Qvod lubet, ego spem in Numinis totam loco
 Protectione.
- Gratianus: Hac ego machoera, sit Gigas,
 450 Hostem trucido.

- Amandus: Fistula hac ego eminus
[813r] Totas phalanges dissipo.
Edmundus: Ergo me duce
 Subite saltum.
Omnes: Heu! Fugite! Sese armant novae
 In nostra larvae capita.
Edmundus: Leporinum genus!
 Siste, quid inani territet metu, vide.
- 455 Medea: Cede mihi frondem.
Xantippe: Haud cedo, prior ego manu
 Frustum prehendi.
Medea: Prior ego prehendi, tace,
 Mendacia vomis.
Xantippe: Tu, tu oles mendacia!
 Pfug! Bellua Orci!
Medea: Pfug! Gehennalis scropha!
 Non cedis?
Xantippe: Animam, Tartari neptis, vome!
460 Non cedo!
Medea: Depecto crine verticem.
Xantippe: Ego oculos
 Evello prior, inferni amasia!
Medea: Soror
 Plutonis!
Xantippe: Ossa Cerberi!
Medea: Nurus Stygis!
Xantippe: Non cedis?
Medea: Ignes Jupiter caelo vibret,
 Non cedo.
Xantippe: Amurca Acherontis, ulula Tartari,
465 Urbis cloaca, Proserpinae ectypon, canis,
 Vipera, venefica edentula, in centum cruces
 Abi! Vorago sorbeat Averni luem!
- Edmundus: Est bina, quae se jurgiis lacerat anus.
 Domicella, meritis pariter atqve annis gravis,
470 Placare.
Xantippe: Quid me crabro malefaustus petis?

- Edmundus: Mitesce paulum, huc sacra lusus in pios
Simulacra parvi Numinis hodie dedi.
Nescis, quis errore abstulerit?
- 475 Xantippe: Improbe puer!
Harpyia tibi sum? Non vides, qvos legeram
Fungos?
- Edmundus: Morior angore! Deposito locus
Vacat relicto.
- Alanus: Forte decidua jacent
Sacra signa rupe.
- Filindus: Abscondita aut dolo latent.
- Sincerinus: Sed en, propinquat lignifer. Amice virum
Contare.
- 480 Filindus: Ave, vir optime! Remoto venis
E nemore pini bajulus?
- Rusticus: Herule mi! Procul,
Ex umbilico nemoris.
- Edmundus: Umbrarum nihil
E Styge laborem terruit?
- Alanus: Nullus latro?
- [813v] Rusticus: Hos ego silentes in dies lucos peto
A puero, inoffenso indies redii pede.
- 485 Edmundus: At mihi rapaces corvus, aut milvus sacra
Hinc signa Numinis abstulit.
- Rusticus: Ego, qvod sciam,
Nihil, Tonantem testor.
- Sincerinus: Ignarum rogas.
Valeto.
- Rusticus: Vos quoque.
- Auceps: Insolens bipedum genus!
Qvo vos latratu incondito mihi nemus?
- 490 Edmundus: Moderare bilem.
- Alanus: Nullus intenso strepit
Clamore.
- Auceps: Pubes insolens! Volucrum gregem,
Qvi lina jamjam subiit, egisti in fugam.
- Filindus: In innocentes inveheris.
- Auceps: Abi ocyus,
Luco quietem redde! Si secus, lucra
495 Amissa verbere plurimo solves mihi.

Alanus: Immite pectus hominis!
 Sincerinus: Ut verbis tonat!
 Filindus: Ut fastuosus increpat!
 Edmundus: Id ego viro
 Ignosco facile. At ubi meus Amor? Ubi? Hoc truci
 Intima dolore lancinat. Vitam latro
 500 Rapisset ante, lenius ferrem necem.
 Alanus: Lacrymas refraena, Edmundel!
 Omnes: Par socios dolor
 Tangit animos.
 Filindus: Sed fide, qvod hodie tulit,
 Coelo iubente crastinus reddet dies.
 Omnes: Id impetrare precibus et votis lubet.

INDUCTIO X.

Florimundus cum sodalibus, ut se apud perqvam moestum Edmundum suspicione furti eximant, fucata familiaritate ad lusum invitant.

505 Higinus: Nondumne lusae fabulae effectus liqvet?
 Amentius: Id Florimundus noverit. Certum puto
 Sensu doloris intima Edmundum sua
 Re lancinari perdita.
 Rosilus: Eminus mihi
 Est lacrymari visus et singultibus
 510 Pectora moveri.
 Musulus: Id ego qvoqve notavi. Gemit.
 [814r] Florimundus: Est versa, socii, scena.
 Omnes: Qvi Edmundus valet?
 Florimundus: Qvi nuper impotente saliit gaudio,
 Hodie solutus naeniam in fletum canit!
 Amentius: Ecqvem rapacis sceleris accusat reum?
 515 Florimundus: Haud scire licuit. Reducis alloqvium mei
 Furto impedivi.
 Musulus: Non probo. Facilis subit
 Suspicio mentem, criminis qvod sis reus,
 Timore si, qvem fraude laesisti, fugis.
 Florimundus: Nil suspicatur.
 Musulus: Satius ast fuerit tamen
 520 Fucata amicitia tegere lusi doli
 Reatum.
 Higinus: Id optimum.

519 suspicatur] Susplicatur NP.

- Florimundus: Ergo sociati Lares
Adite nostros. Byssina doloso fluent
Ab ore verba et condolentis casui
Et provocantis in hilares fratrem jocos.
- 525 Omnes: Bene est. Serena fronte concordēs agent
Fucum sodales.
- Florimundus: Frater! Attonitum ferit
Situs gementis. An aegritudo robore
Exhausit artus?
- Edmundus: Ah! Animo inhaeret malum!
Nil, Florimunde, constat? Ut me fors nimis
530 Infausta damno perculit?
- Florimundus: Quid ita?
- Edmundus: Nihil,
Quid icone sacra Jesuli factum mei?
- Florimundus: Fors fragile signum periit allisum solo?
- Edmundus: Ah! Pejus aliquid!
- Rosilus: Picea fors tetigit manus?
- Edmundus: Ah! Memore mente vulnus infandum novas!
- 535 Florimundus: Ecqvis rapace vultur hoc ausus manu?
- Edmundus: Nescio.
- Omnes: Dii hominem!
- Florimundus: †Prode sis†, frater, scelus
Hac vindicabo dextera.
- Edmundus: Nescio virum.
- Musulus: Non sinet inultum, credite, hoc facinus Themis.
- Florimundus: Excute dolorem. Spe interim mentem leva
540 Rursus fruendi perditō.
- Higinus: Et nobis comes
Sociare conjucantibus.
- Edmundus: Gustum joci
Amaritudo praepedit, qva implet dolor!
- Florimundus: Saltem ergo modico tempera absynthia favo!
[814v] I, nostro amori cede!
- Edmundus: Sit, qvōd amem, vide.
- 545 Ecqvōd paratis edere jocorum genus?
- Florimundus: Super vireti gramine artificī lubet
Certare chorea.
- Edmundus: Chloridis risus amo.
- Hilarinus: Animate plectris barbita! In saltum sonent.

543 tempera] tempora NP.

- 550 Edmundus: Spectabo molli cespite qviescens pedum
Flexum et reflexum.
- Florimundus: Sat choreis est datum.
Nunc ordiamur textili lusum globo.
- Higinus: Sed ampliora spatia deligere juvat.
- Rosilus: Hoc latere sese campus aperit.
- Florimundus: Huc, socii.
Edmunde! Lubet una?
- 555 Edmundus: Date veniam, hic loci
Praestoler hilaritate saturos.
- Florimundus: Ut lubet.

INDUCTIO XI.

A ludentium consortio dolore amissi Jesuli inquietus Edmundus discedit. Affectui doloroso simul et amoroso indulgenti Jesusus se ipsum praesentem et agnoscendum praebet, relicto documento, ut adversus terrores ipsius mortis sacro titulo frontem muniat: „Jesusus Nazarenus“.

- 560 Edmundus: Vah! Vana mundi gaudia! Insipidos favos,
Qvosqvos voluptas condit arte vel levi
Prognata sensu! Mitior nihilo dolor
Inde cruciat. Qvousqve perduto sinum
Circumfero vacuum Jesulo, plenum gero
Absynthio animum! O, blanduli effigies mea
Deusculi! Thesaure mi! Species Tui
Qvoties recurrit phasmati, toties novo
Cor verberatur spiculo! Ah! Qvis Te mihi?
- 565 Jesusus: Edmunde, salve!
Edmundus: Qvis me hic hospes?
Jesusus: An tibi
Ignota fronte loqvimur?
- Edmundus: Ignosce! Haud scio
Vidisse qvondam.
- Jesusus: At semper adamasti tui
Vicissim amantem.
- Edmundus: Qvomodo? Haud scio te in scholae
Vidisse numero.
- 570 Jesusus: Qvid ais? An nunqvam tuo
Me haesisse lateri senseras?
- Edmundus: Nunqvam, fide,
[815r] Mihi crede, dico candida, nunqvam scio
Vidisse.

- Jesulus: Et ego tibi candida dico fide,
Edmundo Achates haeseram qvovis loco.
- 575 Edmundus: Tune aut Rosillus? Ipsus aut frater meus?
Hos jungere, unum dexteræ, laevæ alterum
Solet Magister.
- Jesulus: Fratre magis Edmundum amo
Fideliorqve tibi adfui.
- Edmundus: Ludis jocum.
Apertius loquere, ignibus miris calent
Flammata verbis pectora, o hospes, tuis.
- 580 Jesulus: Nondumne nosis?
Edmundus: Frons, oculi et oris rosae,
Linqvae charis, te Jesulo amisso (o dolor!)
Similem loqvuntur. Te eligo sodalem meum,
Tantum fatere nomina.
- Jesulus: Et spondes fidem?
Spondesqve amorem?
- Edmundus: Si cupis, juro! Trahis
585 Captiva amore corda, ut unum te velim.
Jesulus: Ergo exarata fronte mea nomina lege.
Edmundus: O Jesule! O Divine! Tu ad me! Tu Aethere
Hospes?
- Jesulus: Trahebas qvestubus amoris potens!
Ut invenires, praestiti. En me, praesto sum!
- 590 Edmundus: Superas amore vota, nam unum metui,
Illudqve cereum ectypon, casu (o dolor!)
Sublatum, id unum tenuit anxium.
- Jesulus: Scio.
Haec cura amoris meruit, ut verum darem
Spectare vultum.
- Edmundus: Adoro Numen! O mi Amor!
- 595 Jesulus: Nec satis. Adhuc pallido a vanis metu
Larvis tremiscis?
- Edmundus: Omnis ex animo metus
Moerorqve totus fugit. Ambrosia replet
Nectareqve inundas pectora.
- Jesulus: Ergo qvo nihil
600 Posthac, minae sint mortis aut terror Stygis,
Trepido timore vexet, hoc scutum (nota)
Oppone, sive cum toro attolles vigil
Membra in labores, sive cum repetes torum,
Sacrae memento, ut imprimas titulum crucis:

- [815v] Edmundus: „Jesus Nazarenus, Rex Judeorum“.^z
O amor! At ubi? Qvo subitus ex oculis fugis?
Mi amor! Qvis egit in fugam? Qvis Te meis
Eripuit oculis? Ah redi! Ah redi, mi amor!
- Amentius: Quid hoc? Qvis ore vesteque ignota puer
Blanditur Edmundo?
- Higinus: Vultus est homine magis
Multo venustus.
- 610 Rosilus: Florimunde, cito huc! Cito!
Florimundus: Quid me vocas?
Rosilus: Qvis hospes Edmundo comes?
Florimundus: Peregrina forma est juvenis, est Caeli decor.
Musulus: Quid hoc?
Amentius: Ut ore blandus est supra modum.
Ros. ad Flor.:^{aa} Fronte radiat spiratque Divum habitu genus.
Florimundus: Est Genius aliquis Caelitum missus choro.
- 615 Higinus: Vae mihi, qvi iniquus jura violavi ita pii
Caeloque chari!
Florimundus: Vae mihi, auctori doli!
Higinus: Restituo totum penitens, qvidqvid tuli.

INDUCTIO XII.

Id eminus notantes arbitri consodales, poenitudine tanguntur invidiae in Edmundum eide[m]que in pietatis societatem, deprecata culpa sua, se offerunt.

- Amentius: Edmunde! Qvae te cura?
Musulus: Num nostrum petis
Anhelus affatum?
- 620 Edmundus: Ah alius me tenet
Ardor avidum! Nemo obviu[m] vultu nitens
Incurrit oculos?
- Amentius: Nemo.
[Sodalis] 2: Nemo.
Edmundus: Ah qvam dolet
Nullo valedicto hospitem aethereum meos
Fugisse vultus!
- Amentius: Aethere allapsus tuos
Dignatus oculos?

608 Higinus] Higinus NP.

^z Tento nápis není verš, proto ho nečísľujeme. Podobně viz stejný nápis mezi v. 643–644.

^{aa} Ros. ad Flor. = Rosilus ad Florimundum.

- Edmundus: Et quidem ipse Amor meus,
 625 Divinus Infans. O, quam ab infuso natant
 Dulcore corda coelico! O, gustum qveam
 Partiri ab hausto nectare!
- Musulul: Qvis adeo potens
 Magnes in humiles traxit affatus Deum?
- Edmundus: Placueret vota, lacrymae et cordis faces,
 630 Amissa qveis simulacra cerea qvaesii!
 O mite Numen! Vota superasti mea!
 Amentius: Qvo coluit hospes munere allato Polo?
 [816r] Effare totum.
- Edmundus: Florimundus id sciat,
 Oportet.
- Florimundus: En me!
- Edmundus: Florimunde, utinam!
- Florimundus: Refer,
 635 Qvo iubilo corda saliant?
- Edmundus: Fratercule mi!
 Qvem qvaesii, ipse Jesulo aspectu Sui
 Dignatus Edmundum.
- Florimundus: Attonas frater pia
 Dignatione Numinis. Tantus tibi
 Quid hospes?
- Edmundus: O mi! Caelico mentem favo
 640 Cordaqve reliquit ebria.
- Florimundus: Quid ultra?
- Edmundus: Dedit
 Documenta memori mentis et cedri sinu
 Inaranda. „Mortis,“ inquit, „ut temnas minas,
 Haec signa fronte perfrequens sacra imprime:
 Jesus Nazarenus, Rex Judeorum“.
- Florimundus: O frater! O amor Numinis! Qvam, o quam pudet!
 645 Higinus: Edmunde, pedibus paenitens sternor tuis!
- Edmundus: Qvis, Florimunde, gemitus? Et quis hic tuus
 Fletus, sodalis?
- Uterqve: Parce! Parce reis!
- Edmundus: Solo
 Erigere, frater. Culpa quaenam in me reos?
- Uterqve: Ah nos nefandi! Maeror et dolor tuus
 650 Nos impia manus.
- Higinus: Recipe (sed veniam dabis?)
 Sacra furta miserens, recipe. Parcis?

642 inquit] inquit NP.

Edmundus: Poplitem
Humo leva.
Florimundus: Non qvestibus justis petes,
Meritas reos Magister in poenas trahat?
Edmundus: Charissima capita, mittite timorem. Luam
655 Ante ipso infamis mala et poenam crucis,
Qvam vindicantis dexteram in amatos vocem.
Florimundus: Edmunde, amabis fratrem?
Edmundus: Amare desinam
Nunquam.
Omnes: Sodales faedus in tuae sinis
Pietatis ire?
Edmundus: Gaudeo, laetor! Tua
660 Exempla per virtutis erudiar, cohors!

EPILOGUS

Monet juventutem, ut si de Divinae cum Flore Nazaraeo amicitiae fructu participare desiderat, rubore verecundiae (qui e sententia Aristotelis pulcherrimus color est et e mente Diogenis virtutis color) et candore innocentiae concolor esse manereque studeat.